

Semantyczno- pragmatyczne zaburzenie mowy (spektrum autyzmu)

Semantic Pragmatic Disorder (tłumaczenie amatorskie)

A paper prepared by Heathlands Language Unit staff for parents and teachers involved in the care of children with Semantic-Pragmatic Difficulties)

Editors note: Apparently, the author of this article is: Margo Sharp from the Heathlands School, 56 Parkside, London SW19 5NJ. (England) Tel 0181 947 7373. The former Heathlands school moved out of London a few years ago and underwent a name change in the process. It is now Heathermount School, Devenish Road, Ascot, Berks, SL5 9PG, UK Tel 0134 4875101.

[Semantic Pragmatic Disorder](#)

1. [Historia](#)
2. [Współczesne spojrzenie na sprawę](#)
3. [Słuchanie i rozumienie mowy](#)
4. [Rozmowa](#)
5. [Zrozumieć jak inni myślą](#)
6. [Twórcze zabawy](#)
7. [Trudności motoryczne](#)
8. [Umiejętności pamięciowe](#)
9. [Osiągnięcia szkolne](#)
10. [Szkola](#)
11. [Dorastanie](#)
12. [Stała autyzmu](#)
13. [Pogranicza Autyzmu](#)
14. [Używać nazw czy nie ?](#)
15. [Początki SPD](#)
16. [Prognozy](#)
17. [Sugerujące oznaki](#)

HISTORIA

SPD po raz pierwszy został opisany w literaturze medycznej pod tytułem " Zaburzenia Mowy" w 1983 przez Rapina i Allena, chociaż w tamtych czasach był klasyfikowany jako syndrom. Opisali oni grupę dzieci, które miały oznaki łagodnego autyzmu i specyficzne semantyczno-pragmatyczne problemy językowe. W dzieciństwie, rodzice często opisują swe dzieci jako idealne, w przeciwieństwie do tych ,które często płaczą. Wiele z tych dzieci mało gaworzy albo gaworzy późno i nagle zaczynają mówić zdaniami (żargonem) dłuższymi niż inne dzieci w tym samym wieku. Ich pierwsze słowa przyszły późno, a nauka mowy była dla nich długa i ciężka. Pierwsze problemy można było zauważyć między 18 –24 miesiącem życia, kiedy dziecko umiało powiedzieć zaledwie parę słów lub nie mówiło wcale. Wielu rodziców zastanawiać się mogło, czy ich dzieci były głuche, ponieważ nie było żadnej reakcji na kontakt słowny. Badania wskazywały, że większość dzieci miało dobry słuch, chociaż niektóre nosiły różne aparaty słuchowe. Problem ten zwykle okazywał się być zaburzeniem odbioru sygnałów słuchowych i odczytywania znaczenia tych słów. Wiele dzieci nie reagowało na swoje imię ,ale słyszało telefon, dzwonek u drzwi, nawet reagowało na szelest papierka od cukierków. We wczesnym dzieciństwie dzieci z SPD mają problemy ze zrozumieniem i podążaniem za instrukcjami, które nie są częścią ich schematycznych działań. Problemy ze zrozumieniem poprawiały się w wyniku terapii językowej, do tego stopnia, że dzieci w wieku 4 lat wydawały się

funkcjonować bardzo dobrze, choć były to często powierzchowne obserwacje. Kiedy dzieci osiągną wiek szkolny, opiekunki w przedszkolach i rodzice byli świadomi, że dzieci te są 'inne' i nie byli oni w stanie wyraźnie tego określić. Czasami dzieci te wydawały się podążać za tematem rozmowy, a przy innych okazjach dać bardzo szczegółowy opis wydarzeń. Później w szkole, dzieci okazywały się dobre w matematyce, technice, w komputerach, ale miały wielkie kłopoty z pisaniem zrozumiałych zdań, z zabawą z innymi. Nie umiały się dzielić i zmieniać kolejności w zabawach. Mogły wydawać się agresywne egoistyczne, zbyt pewne siebie, rządzące lub nieśmiałe i zamknięte w sobie. Wielu takim dzieciom przypisano problemy z zachowaniem, poddawano je karom, które często nie dawały żadnych wyników, a dzieci były jeszcze bardziej zdezorientowane gdyż nie wiedziały, co mają robić. Pewien 6- letni chłopiec z SPD powiedział do mamy : 'ja nie chcę być niegrzeczny'

Współczesne spojrzenie na sprawę

Dziś lepiej rozumiemy to zaburzenie. Wiemy ,że dzieci z SPD mają inne problemy, nie tylko z mową i rozumieniem słów i dlatego nazywamy to zaburzeniem komunikacyjnym a nie zaburzeniem mowy. Specjaliści sądzą, że główny problem dla dzieci z SPD to sposób w jaki przetwarzają one / odbierają informacje. Dzieci z SPD mają kłopoty z analizą wydarzenia i wyodrębnieniem jego centralnego elementu i jego znaczenia. Mają tendencje do skupiania się na szczegółach; np. dziecko potrafi znaleźć kaczkę ukrytą na obrazku, ale nie rozumie sytuacji i fabuły tego obrazka lub dziecko zauważy jakąś plamkę na twojej twarzy zanim powie ci 'Cześć'.

'Odczytywanie' informacji z otaczających nas sytuacji jest dla nas czynnością naturalną. My zawsze szukamy podobieństw i różnic, to pozwala nam rozumieć i przewidywać.. Dzieciom mających kłopoty ze zrozumieniem znaczeń jeszcze trudniej jest uogólniać i próbować rozumieć znaczenie nowych sytuacji. Dlatego będą się kurczowo trzymać schematów już im znanych. Kontynuacja 'podobieństwa' objawia się w nieustępliwym upieraniu się na jedzeniu tych samych posiłków, ubieraniu się w te same ubranka, obsesyjnych zainteresowaniach. Jest to charakterystyczne dla dzieci z SPD. Ponieważ dzieci te mają kłopoty ze syntezą zarówno umysłową jak i wzrokową , im bardziej otoczenie jest stymulujące, tym trudniejszy staje się dla nich proces zrozumienia. Ponieważ ludzie mają umysły ,co pozwala im zachowywać się w sposób niezależny i mniej przewidywalny, dzieciom z SPD trudniej jest zrozumieć ludzi niż przedmioty czy maszyny. Dzieci z SPD są bardziej przyjazne w domach lub w relacjach 1 : 1 niż w gwarnej klasie.

Słuchanie i rozumienie mowy

Ponieważ dzieci z SPD mają kłopoty z koncentracją słuchową, łatwo jest im stracić uwagę przez poboczne hałasy, dochodzące zza okna albo z drugiego końca klasy. Dzieci te mogą się blokować w rozmowach ,które nie mają z nimi nic wspólnego. Mogą wydawać się impulsywne lub rozkojarzone. Głośne hałasy mogą się im wydać dokuczliwe ,przy czym mogą otwarcie to skomentować. Czasami kiedy dzieci z SPD z wielkim trudem próbują skoncentrować się, mogą wcale nie słyszeć głosów i ignorować wszelkie instrukcje w klasie, podczas ,gdy jednak starają się wykonać poleczone zadanie. Wielu nauczycieli mówi, że muszą czasami stanąć przed dziećmi z SPD lub dotknąć ich by zwrócić ich uwagę i uzyskać odpowiedź na zadane pytanie. Chociaż wiele dzieci z SPD radzi sobie dobrze w testach sprawdzających, czasami nawet lepiej niż ich wiek wskazywałby na to, nie znaczy to wcale, że nie mają kłopotów ze zrozumieniem. Znaczyć to może , że testy i metody nie docierają do właściwych sfer rozwojowych, albo testy te nie uległy standaryzacji. Trudności dzieci w rozumieniu mowy są zwykle bardzo subtelne kiedy osiągną one wiek 5 lat. Dzieci z SPD mogą prawidłowo zareagować na długie i skomplikowane instrukcje np. "połóż niebieską kredkę pod dużą książkę", ponieważ te przedmioty są widoczne na stole i czynność ma miejsce w tym miejscu ,w tym konkretnym momencie .Z reguły dzieci z SPD nie mają kłopotów ze zrozumieniem

wizualnych cech : rozmiaru, kształtu, koloru. Dzieci z SPD mają trudności ze zrozumieniem pytań i komentarzy takich jak: " Skąd właściwie przychodzisz?", " Co będziesz robił później?", " Bardzo mądrze to zrobiłeś". Godny uwagi jest tutaj fakt, że tak sformułowane polecenie nie wymaga znajomości osoby dającej to polecenie. Taka rozmowa wymaga więcej niż prostego słuchania i zrozumienia słów. Wymaga zrozumienia co rozmówca miał na myśli. Dziecko musi zrozumieć " istotę" czasu i nie wyrażonych treści, pojąć "czytanie między wierszami". Rozumowanie dzieci z SPD często ulega blokadom w hałaśliwych klasach, kiedy nauczyciel prowadzi 'towarzyskie rozmowy', żartuje z innymi dziećmi. Dzieci z SPD często czują się niepewne i zagubione, bo biorą wszystko dosłownie. Jeśli inne dzieci zorientują się o tym, mogą stać się bardzo przykre i dokuczliwe wobec chorych dzieci i wykorzystywać je. Ponieważ dzieci z SPD mają trudności w rozumieniu co inni ludzie mają na myśli w swych wypowiedziach nie wiedzą kiedy oni kłamią lub mówią prawdę. Wielu rodziców dzieci z SPD opowiadało o sytuacjach kiedy inne dzieci zabierały ich dzieciom kanapki lub pieniądze ,a one nie były w stanie tego zrozumieć i dać jasnego opisu tego co się zdarzyło.

Rozmowa

Dzieci z SPD mają zarówno problemy ze zrozumieniem niuansów mowy, jak i z samym mówieniem. Te trudności nie są z reguły zauważane przez rodziców/opiekunów ponieważ dzieci te są całkiem rozmowne. Istnieje dość specyficzny i charakterystyczny dla tej grupy sposób, w jaki one używają języka. Mowa tu o Pragmatycznych Trudnościach dzieci z SPD i ich odmiennym stylu nauki języka. One uczą się bardziej przez zapamiętywanie niż zrozumienie co dane słowo znaczy. Dlatego nie mają tej elastyczności mowy i nie osiągają takiego zakresu tematycznego jak inne dzieci. Dzieci z SPD pamiętają całe wyrażenia ,a ponieważ nie są świadome, które fragmenty są bardziej istotne, pamiętają wszystko bardzo dokładnie, nawet intonacje i akcent rozmówcy. Czasami wydawać się może, że słyszy się własne echo (dzieci powtarzają zasłyszane zwroty) i w ten sposób wydaje się, że mogą powiedzieć więcej niż właściwie są w stanie zrozumieć. Mowa dzieci z SPD wydawać się może trochę melodyjna, śpiewna, kiedy powtarzają zwroty zasłyszane u innych Dzieci z SPD często pamiętają by wykorzystywać te echolaliczne zwroty do tego stopnia, że wydają się bardziej dorosłe , co pozostaje w wyraźnym kontraście do ich społecznej niedojrzałości. Jednak, gdy są proszone o opis zdarzenia lub rozmowę na temat niewidzianego poprzednio obrazka, dzieci te gubią się, mają kłopoty z wyrażeniem nowych słów, są niechętnie do zabawy. Pewna mama opisała przypadek swojego syna (5lat) który naubliżał wszystkim dzieciom i opiekunce używając słów użytych niegdyś przez mamę ,ale nie mógł powiedzieć co się wydarzyło w szkole ,a nawet poprosić opiekunkę o pomoc. Kiedy przeanalizować tę sferę mowy u dzieci z SPD, zauważyć można znaczną nierównowagę między echolalicznymi zwrotami ,a słabymi umiejętnościami wyrażenia tego jak ludzie myślą lub czują. Zahamowanie w rozwoju u dzieci z SPD można określić jako nieumiejętność w rozróżnianiu ludzi. Dorośli, dzieci, rodzice nauczyciele traktowani są tak samo np. kiedy Adaś powiedział "nie mów tak do mnie " do obcego, nie chciał zapewne być opryskliwy ,ale powtórzył to ,co jemu kiedyś ktoś powiedział. To niewłaściwe i niestosowne wypowiedzi mogą być bardzo żenujące i zawstydzające dla rodziców. Dzieci potrafią spytać np. "dlaczego ta pani ma taki duży nos?" albo mogą zdradzić sekrety rodzinę osobom ,przed którymi te sprawy były trzymane w tajemnicy. Nie można się wcale dziwić, że dorośli są często rozdrażnieni przez dzieci z SPD.

Problemy z mową dla dzieci z SPD stają się bardziej widoczne w rozmowach. Po pierwsze ich opóźniony rozwój społeczny objawia się podobnie jak u młodszych dzieci, gdzie zainteresowanie zawęży się do ich osoby .Starają się narzucić temat rozmowy – np. rozmowy o ich rodzinie lub ich zainteresowaniach. Ponieważ nie rozumieją wystarczająco partnera w konwersacji, nie mogą zrozumieć, że druga osoba nie jest w ogóle zainteresowana tematem ; dzieci te nie mają pojęcia co jest istotne w ich historii ,a co nie. Mają doskonałą pamięć do szczegółów kiedy opisują wydarzenia ,ale nie są w stanie odczytać oznaki znudzenia u drugiej osoby. Przeciwnie, mogą to interpretować tak , że

druga osoba myśli tak samo. W ten sposób rodzą się błędne założenia w umysłach dzieci z SPD (o nawiązaniu kontaktu z innym, mylne wyobrażenie o całej sytuacji). Ponadto dzieci z SPD mogą niewłaściwie zrozumieć zamiary partnera i dawać dziwaczne odpowiedzi. Potrafią zmienić temat rozmowy ponownie na temat ich zainteresowań po to, by zagadać inne dzieci. Takie konwersacje mogą wydawać się bardzo dziwaczne, jeśli się jest nieświadomym obecności i udziału (w grupie) dzieci z SPD z ich wszystkimi trudnościami.

Zrozumieć jak inni myślą

Niektóre dzieci z SPD mają dobre umiejętności podczas rozmów przy oglądaniu obrazków, ale są to umiejętności ograniczone do podawania podstawowych faktów. Nieumiejętność opisywania ludzkich myśli, zamiarów w ramach historyjki oznacza, że nie potrafią one twórczo zmyślać. Nie mogą przewidzieć, co może się dalej wydarzyć. Trzymają się krótko obserwacyjnych komentarzy o obrazku, bez wnikania w jego znaczenie. Problemy dzieci z SPD w zauważaniu świata oczami innych lub w rozumieniu co inni myślą często jest określane jako problem 'dziecka, które nie ma (pojęcia, teorii umysłu). Ostatnio przeprowadzono badania by określić ten moment kiedy dziecko rozwija teorię umysłu. Specjaliści użyli zmyślonych historii i mylących ćwiczeń (które testują zdolności dzieci do zrozumienia innych ludzi, nie mających takich samych myśli i zrozumienia ich odmiennego zachowania) po to, by określić moment kiedy dzieci nabywają umiejętności teorii umysłu. Badania wykazały, że 4-latkę mają dobre pojęcie o ludzkim umyśle, ale dla dzieci z pogranicza autyzmu jest to bardzo trudne. Dzieci autystyczne nigdy nie osiągają całkowitego zrozumienia 'teorii umysłu', u dzieci z SPD jest to możliwe później niż nabycie innych umiejętności. Ten brak społecznych umiejętności bardziej niż inne elementy utrudnia normalne życie dzieciom z SPD. Nawiązanie przyjaźni z rówieśnikami jest dla nich bardzo trudne, może dlatego mają tendencje do przyjaźni z młodszymi lub dużo starszymi dziećmi, chyba, że znajdą się inne dzieci z SPD w klasie – wówczas one bardzo łatwo nawiązują z sobą kontakt, przyciągając się niczym magnesy. Uważa się, że dzieci te preferują takie układy, gdzie mogą swobodnie ze sobą przebywać, czując się na równi z innymi. Uważamy, że nauczyciele powinni w prostych słowach wytłumaczyć zdrowym dzieciom, dlaczego dzieci z SPD nie mogą być takie same jak inni i kontrolować ich bezbronność zarówno w klasie jak na boisku.

Twórcze zabawy

Lekarze sugerują również, że trudności jakie mają dzieci z SPD w zabawach twórczych i wyobraźniowych wywodzą się z podobnych źródeł. Zdolność do oddzielenia swojego myślenia od tego jak myśli inna osoba może zawiązywać się już po narodzeniu i rozwijać się przez "gry" z wieloma partnerami, gdzie kolejność udziału w grze jest istotna. Nawet karmienie piersią, zabawa w berka, czy w chowanego wymaga zmian kolejności. Dzieci w wieku około 18 miesięcy nabywają istotnych umiejętności związanych z funkcjonowaniem myślenia/ inteligencji, zaczynają myśleć bardziej abstrakcyjnie. Mogą łatwo przestawiać się z abstrakcyjnego myślenia w realne. Mogą udawać że plastikowa szklanka jest telefonem, ale wiedzą, że to tylko zabawa i tak naprawdę jest to plastikowa szklanka. Misie pluszowe stają się żywymi istotami kiedy dzieci biorą je ze sobą do łóżka, są przez nie karmione, walczą w zmyślonych walkach. 3-latkę łatwo mogą przestawić się ze świata wyobraźni w realny świat, potrafią zmyślać nawet długie historie w takich zabawach z partnerami jak: "Będziemy udawać, że ja jestem ... a ty jesteś ..." Dla dzieci z SPD takie abstrakcyjne zabawy stwarzają dużo trudności. Ich zabawy wydają się mniej twórcze. I tak wieża z klocków jest dla nich tylko wieżą z klocków, dopóki ktoś inny nie podpowie im czegoś innego. Dzieci z SPD bawią się, skacząc od zabawki do zabawki, albo bawią się schematycznie. Okazują więcej zainteresowania prawdziwymi czynnościami np. operowanie maszynami, naprawianie i układanie zabawek. Wiele dzieci z SPD rozumie, że plastikowa szklanka reprezentuje prawdziwą szklankę i wiedzą jakie czynności mogą z nią wykonać. Jednak one nie udają, one znają prawdziwe przeznaczenie danego przedmiotu.

Dziecko, które udaje w zabawie, przyjmuje rolę kogoś innego i rozwija dalej temat zabawy. Wiele bystrych dzieci z SPD próbuje rozwiązać tajemnice udawania przez kopiowanie udawania innych osób albo czynności rodziców w podobnie szczegółowy sposób jak kopiuje mowę. Niektóre dzieci z SPD kopiuje dokładnie fragmenty z programów TV i niektórzy mogą myśleć, że dzieci z SPD mają możliwości twórczych zabaw, kiedy tak naprawdę one kopiuje w detalach. Nazywa się to zabawą funkcjonalną. Ta nieumiejętność rozróżnienia udawania od realizmu może stworzyć problemy podczas oglądania telewizji. Chociaż większość dzieci z SPD woli kreskówki, to z wiekiem rozwijają zainteresowanie filmami. Zaleca się by ograniczyć im możliwości oglądania programów agresywnych i należy się starać wytłumaczyć im co jest prawdą, a co fikcją. Nieumiejętność w zabawach twórczych wyraża się także w rysowaniu. Wiele dzieci z SPD późno rozwija umiejętności do przedstawiającego rysowania. Trzeba je nauczyć jak rysować twarz, a potrafią tylko to powtarzać w szczególny/jeden tylko sposób. Niektóre dzieci z SPD mogą tylko rysować/kopiuje, a inne rysują tylko przedmioty, które są bliskie ich zainteresowaniom. Jedno dziecko będzie rysować tylko kształty, inne konie. Bardzo niewiele tych dzieci potrafi rysować obrazki, które będą inne za każdym razem.

Trudności motoryczne

Niektóre dzieci z SPD mają kłopoty ruchowe.(motoryczne) Nauka pisania przychodzi im bardzo ciężko. Czasami potrzeba specjalisty, by pomóc im w kopiowaniu kształtu liter. Niektóre dzieci z SPD mają niewielkie kłopoty z fizyczną aktywnością, nie zawsze to jest zauważalne nawet we wczesnym wieku, można to określić "chybotliwym chodem" Późno uczą się jeździć na rowerku, ćwiczenia gimnastyczne są dla nich trudne, nie lubią gier z zasadami np. piłka nożna itd... Trudności w obserwacji mogą także zakłócać ich praktyczne umiejętności np. dziecko potrafi opisać jak przygotować obiad z 3 dań ale nie potrafi położyć plasterka sera na chleb.

Umiejętności pamięciowe

Wiele bystrych dzieci z SPD ma wyjątkową pamięć, która rekompensuje ubytki w umiejętnościach w porozumiewaniu się. Potrafią zapamiętać drobne szczegóły z wydarzeń, o których inni już dawno zapomnieli. Jak już wspomniano, potrafią pamiętać długie wyrażenia. Potrafią zapamiętać drogę i kierować w samochodzie rodziców, którzy zabłądzili.. Niektóre mają dobrą pamięć do czytania, inni do piosenek.

Osiągnięcia szkolne

Postępy szkolne z reguły są nierówne. Po pierwsze, egocentryzm dzieci z SPD należy rozumieć w ten sposób, że one mogą zrozumieć tematy tylko z ich własnej perspektywy. Odmowa odrobienia pracy domowej może po prostu oznaczać, że te ćwiczenia nie mają żadnego znaczenia dla nich i sugerować to może rodzicom i nauczycielom by wymyślili im jakieś inne, podobne ćwiczenia. Dzieci z SPD często doskonale rozumieją liczby jednak rodziców i nauczycieli zadziwia fakt powolnej nauki sumowania. Wydaje się, że abstrakcyjne symbole dodawania + i odejmowania – są dla nich bez żadnego znaczenia i dzieci te często wymyślają swoje własne. Później w życiu często nie rozumieją istoty pieniędzy lub odczytywania godziny z zegara ze wskazówkami, chyba, że te czynności są w zakresie ich obsesyjnych zainteresowań.. Uważamy, że te trudności mogą być przezwyciężone jeśli wcześniej zacznie się nad nimi pracować. Dzieci z SPD dają sobie dobrze radę w pierwszych latach szkolnych. W późniejszych klasach, jeśli nie ma właściwej pomocy, dzieci te mogą natrafić na przeszkody. Najczęstsze problemy to pisownia i pisanie wypracowań. Sugerujemy, że jeśli pisanie nadal jest trudne do pojęcia w wieku 9 lat, należy być konsekwentnym i wymyślać różne ćwiczenia na kształtowanie pisania, często ćwiczenia w pisaniu na maszynie/komputerze może być pomocne. Twórcze pisanie, podobnie jak twórcze zabawy mogą pozostać stałymi trudnościami. Wielu dzieciom z SPD

jest łatwiej opowiadać swoje własne przygody lub powtórzyć zasłyszane historie. Znany nam jest przypadek jednego chłopca, który ma doskonale umiejętności w pamiętaniu opowiadań i zmienianiu ich fabuły do tego stopnia, że wygrał konkurs na twórcze pisanie. Niektóre dzieci z SPD uczą się czytać dość późno, ale niekoniecznie ze zrozumieniem. Nazywa się to hiperleksją. Dla innych pisanie i czytanie to twardy orzech do zgryzienia i określa się to jako dysleksję. Nie można przewidzieć, które dzieci zaliczyć do której grupy.

SPD jest skomplikowanym zaburzeniem i nie do końca zrozumianym. Wiemy, że problemy te mają związek z abstrakcyjnym myśleniem i wyobrażeniem, ale jak w każdej innej grupie dzieci, dzieci te są po prostu odmienne. Mają one swoje indywidualne osobowości, umiejętności, potrzeby itp.

Szkoła

Niektóre dzieci dodatkowo z zaburzeniami SPD mają kłopoty z nauką i mogą sobie dobrze radzić w szkołach specjalnych, ale jest wiele dzieci ponadprzeciętnie bystrych, które mogą sobie dawać radę w normalnych szkołach, szczególnie jeśli mają stosowną pomoc, gdy rodzice i nauczyciele poświęcą im więcej uwagi w nauce języka. Sądzymy, że im bardziej poprawia się nasze rozumienie SPD, tym lepsze będziemy mogli zapewnić warunki nauki dla potrzeb tych dzieci. W stosunku do bystrych dzieci z SPD najistotniejsze pytanie (o ich funkcjonowanie) to: "Co czyni, że dziecko z SPD jest dzieckiem wyjątkowym?" Ma ono inny styl nauki, który jest równie dobry jak każdy inny i zaspakaja odmienny sposób rozumowania. Jeśli mamy zapewnić im pewność siebie i zredukować niepotrzebne stresy do poziomu pozwalającego im się uczyć, powinniśmy być może podejść do tego problemu ze świadomością co dzieci te potrafią zrobić, a nie - czego nie potrafią. Jasne zrozumienie ich umiejętności i potrzeb, nasze oczekiwania, powinny być bardziej realistyczne, a nasze interwencje mniej dyscyplinarno-karzące. Dzieci z SPD mogą nie okazywać zażenowania kiedy łamią reguły zachowania w szkole, ale czują niepowodzenie kiedy ciągle są nazywane "niegrzecznymi, niemądrymi, bez rozumu.". One po prostu potrzebują zrozumienia tego co im wolno a czego nie. Bystre dzieci z SPD z reguły szybko pojmują zasady zachowania, jeśli są one im dobrze wyjaśnione i często przestrzegają ich bardziej konsekwentnie niż inni. Sekrety dobrego nauczania, to być może umiejętność przewidywania kiedy zasady te wymagają rewizji ich znaczenia. Dzieci z SPD z reguły dają sobie wyśmienienie radę w 'klasycznych/stereotypowych' szkołach'.

Dorastanie

W naszych badaniach nie udało się nam jeszcze śledzić dzieci z SPD w ich latach młodzieńczych i dojrzałych, ale wiemy, że te dzieci, u których problemy udało się wcześniej zidentyfikować i których problemy w zachowaniu i komunikowaniu się były rozpoznane jako element ich zaburzeń w nauce, potrafiły zintegrować się z rówieśnikami w latach szkoły średniej. Jednym udaje się to w środowisku nastolatków na tyle dobrze, że mogą również poradzić sobie na studiach. Inne dzieci jednak pomimo swej inteligencji są zbyt wrażliwe w relacjach międzyludzkich, by mogły by sobie poradzić z wymaganiami szkolnymi. Być może kiedyś będą dostępne właściwe dla ich potrzeb warunki/ośrodki na poziomie średniej szkoły. Na tym etapie naszych badań jesteśmy pewni, że dzieci z SPD mają problemy w rozpoznaniu co jest społecznie godne akceptacji, a co warte odrzucenia i że dzieci te nie powinny być szkolone razem z dziećmi z diagnozą Emocjonalne Zaburzenia Zachowania (EDB). Sądzymy, że problemy zachowania u dzieci z SPD nasilają charakter zaburzeń.

Zauważyliśmy również, że niektóre dzieci z SPD, którym trudno jest przebywać w licznych, hałaśliwych klasach mają słabsze osiągnięcia od podobnych dzieci ze szkół specjalnych, szczególnie jeśli szkoły te mają specjalny program nauki mowy i ich centralnym zainteresowaniem są dzieci z SPD. Dzieci z SPD najbardziej skorzystają ze

specjalnie przygotowanego programu, który zostałby opracowany przez nauczycieli i terapeutów zaburzeń mowy i łączyłby elementy akademickie z ćwiczeniami mowy. Dzieci z SPD z reguły robią postępy jeśli przebywają w środowisku dzieci na takim samym poziomie. Potrzebują równych sobie intelektualnie jak i społecznie partnerów, takich dzieci które będą zachęcać do wspólnej zabawy, a nie takich je ignorują. Dzieci z SPD wymagają ciągłych ćwiczeń językowych. Mając ciągłą pomoc dzieci z SPD mogą przezwyciężyć większość swoich problemów ze zrozumieniem mowy, ale ich konwersacje muszą być stosowne do ich wieku i poziomu i one muszą mieć jasną świadomość kto jest partnerem w rozmowie.

Stała autyzmu

Ten zwrot odnosi się do wszystkich dzieci, które mają wspólny specyficzny deficyt objawiający się w problemach społecznych, językowych i "udawaniu". Na ekstremalnym końcu tej stałej autyzmu, są dzieci określane jako autystyczne, z klasycznym autyzmem. Na drugim końcu stałej autyzmu, są dzieci o łagodnych objawach, które często określa się jako dzieci z SPD lub dzieci z pogranicza Autyzmu.

Pogranicza Autyzmu

To wyrażenie zostało ostatnio przyjęte do określenia dzieci, które znajdują się między normą a autyzmem, ale poza autyzmem "klasycznym". Określenia typu Autyzm Nietypowy, Syndrom Aspergera, SPD są często używane do opisu podobnych problemów komunikacyjnych o różnym stopniu nasilenia. Wszystkie dzieci, które objawiają większe lub mniejsze oznaki autyzmu - czy to jest SPD czy autyzm klasyczny powinny być widziane jako dzieci w kontekście Autyzmu. Posiadają one podobne trudności w 3 sferach społecznej, "udawania" i mowy. Dzieci z SPD są grupą, która jest najbardziej sprawna społecznie, ale ma większe trudności we wczesnym dzieciństwie z nauką podstaw mowy - trudności te, spodziewamy się, w życiu dojrzałym przekształcać się w sferę lekkiego ekscentryzmu. Dzieci z Syndromem Aspergera mają z reguły większe trudności w życiu społecznym niż dzieci z SPD, ale szybciej zaczynają płynnie mówić. Wydawać by się mogło, że lepiej wychodzą te dzieci, które szybciej uczą się rozumowania, niż umiejętności społecznych. Wraz z wiekiem dzieci używanie właściwych nazw zaburzeń staje się trudniejsze. Wiele dzieci robi duże postępy z wiekiem więc diagnozy i ich nazwy należy zmieniać.

Używać nazw czy nie ?

Jedni uważają, że we wczesnym wieku, szczególnie wobec dzieci o słabych zaburzeniach, powinno się unikać nazw takich jak autyzm i diagnozę opisać jako zachowania autystyczne, odnosząc to do dzieci, które mogą bardzo rozwinąć się w wieku 5-7lat.. Właściwa terminologia może okazać się pomocna, zarówno w planowaniu terapii i środków pomocniczych. Jest zasadnicza różnica między dzieckiem z dużymi problemami nauczania a dzieckiem autystycznym i bystrym dzieckiem z SPD. Kiedy opisujemy dzieci ze Stałej Autyzmu, musimy być precyzyjni w naszych diagnozach i nazwach by wiadomo było, czy mowa jest o nieumiejętnościach społecznych czy też mowa jest o generalnych trudnościach w nauce. Obie te nazwy nie powinny być używane zastępczo. Jednak jest pewna generalna reguła; dzieci z SPD jako grupa, mają mniejsze kłopoty w nauce niż dzieci z autyzmem.

Początki SPD

Sądzymy, że są tu pewne powiązania rodzinne z chorobami z zakresu autyzmu. Zauważyliśmy, że jeśli jedno dziecko ma zaburzenia z pogranicza Autyzmu, drugie dziecko w rodzinie może również mieć lekkie trudności w porozumiewaniu się, szczególnie jeśli są to chłopcy. Rodzice mogą pytać- dlaczego? Być może domyślacie się,

że zaburzenia te mają swoje genetyczne źródła. Zaburzenia z zakresu autyzmu mają czasami powiązania z innymi genetycznymi zaburzeniami np. tzw. Kruchy X -syndrom, Zespół Retta. Wydaje się nam, że problem ten jest bardziej skomplikowany niż przekazanie w genach problemu na potomstwo. Tak jak rodzice o dobrym słuchu mogą mieć głuche dziecko, tak zdrowi rodzice mogą mieć dziecko z trudnościami w porozumiewaniu się. Niektórzy rodzice dzieci z SPD szukają źródeł tej choroby wśród swoich ekscentrycznych krewnych lub z chorobami psychicznymi, ale to nie musi tak być. Jest jeszcze wiele do zbadania w dziedzinie genetyki i dziedziczenia. To co wiadomo, to, że zaburzenia w komunikacji przydarzają się częściej chłopcom niż dziewczynkom w relacji 6:1. Niektóre matki przypisują to trudnościami porodowym i zastanawiają się czy uszkodzeniu mózgu przy porodzie może być przyczyną. Jest to możliwe, ale małe jest prawdopodobieństwo by uszkodzenie mózgu było tak precyzyjne. Uważamy, że w większości przypadków są to powiązania genetyczne. Jeśli rodzice myślą o kolejnym dziecku, mając jedno z zaburzeniem autystycznym lub SPD zalecamy by najpierw zasięgnęli porady specjalisty od genetyki.

Prognozy

SPD nie jest taką samą chorobą jak cukrzyca. Jest to zaburzenie rozwojowe, które ulega poprawie z wiekiem. Stopień progresji zależy od rodziców/opiekunów, ich podejścia do sprawy, ich troski i zaangażowania, przez całe dzieciństwo. Jeszcze 10 lat temu rozpoznawane były tylko ciężkie przypadki autyzmu i dzieci były diagnozowane albo z autyzmem albo bez. Znaczący to, że wiele dzieci ze stałym autyzmem z łagodnymi objawami i trudnościami w nauce były wykluczone z programu, właściwej terapii i pomocy. Wiele dzieci było określanym po prostu jako ekscentryczne, lub z zaburzeniem mowy, albo z problemami w zachowaniu, co często rodzice przyjmowali jako własną winę i zaniedbanie. Dziś granice sięgają dalej i dzieci z łagodnymi zaburzeniami w zachowaniu są zaliczane do większej grupy zaburzeń, nawet jeśli dzieci te mogą przewyższać rówieśników w pewnych sferach. Ten mroczny obraz autyzmu i chorób umysłowych nie został przedstawiony w tym artykule by przestraszyć. Jeśli jesteście rodzicami i przeczytaliście ten artykuł, to powinniście mieć trochę więcej optymizmu

Sugerujące oznaki

www.dzieci.bci.pl - źródło